

Dier&Recht

De mythe van hypoallergene honden en katten

Schadelijke gevolgen voor het dier

juni 2019

INHOUD

Inhoud	2
Samenvatting	3
Introductie	4
Allergieën voor dieren	4
Hypoallergene dieren	4
achtergrondinformatie allergie voor honden en katten	5
Zijn Hypoallergene rassen echt hypoallergeen?	6
Studie in 2011	6
Studie in 2012	6
Enquête uit de Nederlandse studie	7
Studie kat 2018	7
Studie over de Siberische kat	7
Rassen die als hypoallergeen bekend staan	9
nadelige gevolgen voor het Dier	10
Nadelen van de afwezigheid van haar en functionele snorharen	10
Kaalheid bij de kat	11
Ontbreken van snorharen en tastharen	11
Gistinfecties bij Sphynx en REXkatten	11
Kaalheid bij de hond	11
Onvolledig en kwetsbaar gebit	12
Belemmerend haar	12
Vachtverzorging	12
Haar voor de ogen	13
Uithuisplaatsing en andere maatregelen	13
Inteelt en erfelijke aandoeningen	14
Voorbeeld Labradoodle: verergering van inteelt	15
Conclusie	16

SAMENVATTING

Honden- en katten die niet verharende of weinig tot geen haar hebben, zoals de Labradoodle en de Sphynx, krijgen onterecht het label 'hypoallergeen'. Uit een drietal grondige wetenschappelijke onderzoeken blijkt dat mensen voor zogenaamd hypoallergene honden en katten minstens zo allergisch zijn als voor 'gewone' honden en katten.

Mensen met een honden- of kattenallergie reageren allergisch op eiwitten uit het speeksel en de andere klieren van het dier, en niet, zoals meestal wordt gedacht, op allergenen uit de vacht. Het is daarom niet zinvol om een dier zonder vacht, of met een speciale vacht, te kopen in de hoop dat er geen allergische reactie zal volgen. Immers, de allergenen zitten op veel andere plaatsen op het dier. De zogenaamd hypoallergene honden blijken minstens zoveel allergenen uit te scheiden als normale honden. Immers, iedere hond of kat produceert speeksel.

Huisdieren die aangeschaft worden omdat ze als hypoallergeen bestempeld worden, ondervinden hierdoor gezondheidsproblemen en welzijnsnadelen. De dieren worden specifiek gefokt zonder vacht en/of snorharen, of met een bijzondere vacht. Bij veel 'hypoallergene' honden- en katten komen daarnaast erfelijke aandoeningen voor. Dit soort dieren vereist verder vaak een onnatuurlijke behandeling (verzorging). En als het dier in de praktijk tegenvalt, omdat de hond of kat toch allergische reacties veroorzaakt, volgt het medische advies het dier uit huis te plaatsen.

De naakthond verbrandt in de zon en heeft een slecht gebit dat genetisch gekoppeld is aan het naaktheidsgen.

INTRODUCTIE

Allergieën voor dieren

Een allergie voor dieren kan bekend worden vóór of na de aanschaf van het dier. Als men er na aanschaf achter komt dat iemand in het gezin allergisch is voor het dier, wordt meestal door de arts aangeraden het dier weg te doen.¹ Dat is voor zowel het dier als de eigenaar een stressvol besluit met vervelende gevolgen. Het dier is aan de locatie en de eigenaren gehecht geraakt en wordt weggedaan om medische redenen. Het is in geen geval in het belang van het dier.

Het komt ook voor dat men besluit het dier te houden.² Sommige allergische huisdier-eigenaren komen in de verleiding om allerlei soorten therapie te proberen, zowel voor het dier als voor zichzelf om de allergische reactie te verminderen. Helaas werken deze doorgaans niet (afdoende) en kunnen mensen ernstige gezondheidsproblemen overhouden aan de allergische reacties.

Hypoallergene dieren

Het komt ook voor dat mensen weten dat ze allergisch zijn voor huisdieren en toch graag een hond of kat willen. Zij kunnen in de verleiding komen om een ras aan te schaffen dat bekend staat om zijn 'hypoallergene eigenschappen'. Sommige fokkers en verkopers van honden- en kattenrassen met een speciale vacht, of met weinig of geen haar, noemen een verminderd risico op allergieën in de verkoopadvertentie.

Het is een hardnekkig misverstand dat er hypoallergene huisdieren bestaan. Sommige mensen met een huisdierallergie denken dat ze wel een hypoallergene hond of kat in huis kunnen nemen. Ze verwachten dan geen of minder last hebben van hun allergie. Er bestaat echter geen wetenschappelijke onderbouwing voor het feit dat deze dieren hypoallergeen zouden zijn.³ Er blijkt namelijk geen verschil te zijn tussen zogenaamd hypoallergene rassen en normale hondenrassen met betrekking tot hun allergenen.^{4 5 6}

¹ <https://www.nhg.org/standaarden/volledig/nhg-standaard-allergische-en-niet-allergische-rhinitis#idp19316112>

² Whiteman, Anna, et al. "Allergen-reduction in dog fur after washing with a special allergen-reducing shampoo, as revealed with a standardized sampling method." ALLERGY. Vol. 71. 111 RIVER ST, HOBOKEN 07030-5774, NJ USA: WILEY-BLACKWELL, 2016.

³ [Vredegoor et al 2012, Can f 1 levels in hair and homes of different dog breeds: Lack of evidence to describe any dog breed as hypoallergenic](#)

⁴ Lindgren, S., Belin, L., Dreborg, S., Einarsson, R., and Pahlman, I. Breed-specific dog-dandruff allergens. J Allergy Clin Immunol. 1988; 82: 196–204

⁵ Heutelbeck, A.R., Schulz, T., Bergmann, K.C., and Hallier, E. Environmental exposure to allergens of different dog breeds and relevance in allergological diagnostics. J Toxicol Environ Health A. 2008; 71: 751–758

⁶ Blands, J., Lowenstein, H., and Weeke, B. Characterization of extract of dog hair and dandruff from six different dog breeds by quantitative immunoelectrophoresis: identification of allergens by crossed radioimmunoelectrophoresis (CRIE). Acta Allergol. 1977; 32: 147–169

ACHTERGONDINFORMATIE ALLERGIE VOOR HONDEN EN KATTEN

Ongeveer één vijfde van de Nederlanders heeft een hond als huisdier en bijna een kwart een kat.⁷ Ongeveer 20 procent van de mensen in de Westerse wereld is allergisch voor honden en tussen de 10 en 30 procent is allergisch voor katten.^{8 9 10 11}

Mensen die allergisch zijn voor honden of katten zijn allergisch voor specifieke eiwitten afkomstig van de hond of de kat.^{12 13} Eiwitten die allergie kunnen oproepen, worden 'allergenen' genoemd en zijn aanwezig in alle klieren en lichaamssappen van het dier. Denk hierbij aan de speekselklieren (speeksel), de talgklieren (talg), de anaalklieren, de traanklieren (tranen), maar ook aan bijvoorbeeld urine.^{14 15}

Het speeksel met de allergenen wordt door het likken van de vacht of de huid over het lichaam verspreid en komt via huidschilfers en haren overal terecht, ook in de lucht. Het belangrijkste allergeen bij honden is *Can f1*, en bij katten: *Fel d1*.¹⁶

Mensen die allergisch zijn, krijgen allergische neus- en oogontstekingen (rhinoconjunctivitis of allergische rhinitis).¹⁷ Dit uit zich onder andere in ontstekingen van de neus en de ogen en geeft de volgende klachten: loopneus, neusverstopping, niezen, jeukende neus en/of ogen en keel, roodheid van de ogen, tranende ogen, brandend gevoel van de ogen, met open mond slapen en snurken.

Artsen geven aan dat rhinoconjunctivitis ook tot longklachten kan leiden zoals: hoesten, piepende ademhaling en kortademigheid.¹⁸ Overige gevolgen van deze allergische reacties zijn hoofdpijn, (extreme) vermoeidheid, concentratiestoornissen, slaapstoornissen, verminderde (school)prestaties, ziekteverzuim.¹⁹

⁷ <https://fdn.nl/wp-content/uploads/A-10-Feiten-en-cijfers-gezelschapsdierensector-2015.pdf>

⁸ Polovic N, Wadén K, Binnmyr J, Hamsten C, Grönneberg R, Palmberg C, Milcic-Matic N, Bergman T, Grönlund H, van Hage M Allergy. 2013; 68(5):585-92.

⁹ Dog allergen immunotherapy: past, present, and future. Smith DM, Coop CA Ann Allergy Asthma Immunol. 2016 Mar; 116(3):188-93.

¹⁰ Custovic, A., Simpson, B.M., Simpson, A., Hallam, C.L., Marolia, H., Walsh, D. et al. Current mite, cat, and dog allergen exposure, pet ownership, and sensitization to inhalant allergens in adults. J Allergy Clin Immunol. 2003; 111: 402-407

¹¹ <https://aacijournal.biomedcentral.com/track/pdf/10.1186/s13223-018-0239-8>

¹² https://www.researchgate.net/publication/51296625_The_major_dog_allergens_Can_f1_and_Can_f2_are_salivary_lipocalin_proteins_Cloning_and_immunological_characterization_of_the_recombinant_forms

¹³ <https://icatcare.org/advice/cat-breeds/sphynx>

¹⁴ <https://docplayer.nl/24501125-Allergische-rinitis-feiten-en-fabels-over-sanering-hypoallergene-huisdieren-en-immunotherapie.html>

¹⁵ <https://aacijournal.biomedcentral.com/articles/10.1186/s13223-018-0239-8>

¹⁶ https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5891966/pdf/13223_2018_Article_239.pdf

¹⁷ <https://www.rijnstate.nl/allergischeneusklachten>

¹⁸ <https://www.rijnstate.nl/allergischeneusklachten>

¹⁹ <https://docplayer.nl/24501125-Allergische-rinitis-feiten-en-fabels-over-sanering-hypoallergene-huisdieren-en-immunotherapie.html>

Allergische rhinitis gaat bovendien vaak vooraf aan het ontwikkelen van astma, en kan astmatische klachten flink verergeren. 40 procent van de mensen met allergische rhinitis lijdt ook aan astma.²⁰

ZIJN HYPOALLERGENE RASSEN ECHT HYPOALLERGEEN?

Het is een hardnekkig misverstand dat hypoallergene dieren bestaan. Er is uitgebreid wetenschappelijk onderzoek naar gedaan zowel in Nederland als daarbuiten. Er is geen bewijs dat bepaalde hondenrassen hypoallergeen zijn.

Studie in 2011

Een van de eerste grote studies naar allergenenverspreiding door hypoallergene honden is in 2011 verricht in Detroit, in de Verenigde Staten. De hoeveelheid allergeen *Can f1* werd bepaald in huisstof in bijna 200 huishoudens van hondeneigenaren.²¹ Er was geen verschil in hoeveelheid allergeen tussen de huishoudens met 'hypoallergene' honden en die met normale honden.

Studie in 2012

De tweede grote studie vond plaats in 2012, in Nederland.²² Monsters van hondenhaar en -huid, stof uit de lucht en vloerstof werden onderzocht op de aanwezigheid van het allergeen *Can f1*. Er werd gekeken naar vier vermeende hypoallergene rassen, in vergelijking met niet-hypoallergene honden. In de groep van vermeende hypoallergene hondenrassen waren de Labradoodle, Poedel, Spaanse waterhond en Airedaleterriër vertegenwoordigd. In de groep niet-hypoallergene honden zaten diverse hondenrassen, zoals Labrador Retrievers.

De uitslag: er was geen verschil tussen het allergeengehalte van luchtstof in huishoudens met hypoallergene honden en dat in huishoudens met gewone honden. In haar- en vachtmonsters van 'hypoallergene' honden bleek het *Can f1*-gehalte zelfs hoger dan bij gewone honden (2,26 ug/g versus 0,77 ug/g bij de gewone hond). Het *Can f1*-gehalte in vloerstofmonsters bleek bij huishoudens met een Labradoodle lager dan bij andere huishoudens, maar tussen de andere groepen honden was geen verschil.

Het lagere *Can f1*-gehalte van vloerstofmonsters in de Labradoodlegroep kon niet wetenschappelijk worden verklaard. De vacht-, haar-, en luchtmonsters bevatten immers geen lagere waarden *Can F1*. In de studie wordt de volgende suggestie gedaan om dit verschil te verklaren: de eigenaren van de Labradoodles, die vaker zelf allergisch waren voor honden, hadden wellicht een goed stoffilter in de stofzuigers en wellicht een efficiëntere manier van schoonmaken. Ze maakten mogelijk zóveel beter schoon, dat het wel de vloerstofmonsters beïnvloedde maar niet de luchtstofmonsters.

²⁰ <https://docplayer.nl/24501125-Allergische-rinitis-feiten-en-fabels-over-sanering-hypoallergene-huisdieren-en-immunotherapie.html>

²¹ Nicholas CE, Wegienka GR, Havstad SL, et al. Dog allergen levels in homes with hypoallergenic compared with nonhypoallergenic dogs. *Am J Rhinol Allergy* 2011;25:252-6.

²² Vredegoor DW, Willemse T, Chapman MD, et al. Can f 1 levels in hair and homes of different dog breeds: Lack of evidence to describe any dog breed as hypoallergenic. *J Allergy Clin Immunol* 2012;130:904-9.

De vacht en het haar van de 'hypoallergene' honden hadden hogere *Can f1*-waarden dan de vacht en het haar van de controlehonden. Deze verschillen leidden niet tot hogere omgevingswaarden van *Can f1*.

Enquête uit de Nederlandse studie

In de studie uit 2012 was tevens een enquête opgenomen waarin de eigenaren werd gevraagd naar hun ervaringen met hun 'hypoallergene' honden. 62 procent van de 'hypoallergene' honden was inderdaad aangeschaft vanwege de vermeende hypoallergene kwaliteiten van de hond. Van deze eigenaren was 22 procent naar eigen zeggen allergisch voor honden. Meer dan 80 procent van deze eigenaren gaf aan minder klachten te ondervinden in het contact met hun hypoallergene hond dan in het contact met andere honden.

De wetenschappers achter de studie benadrukken dat dit subjectieve ervaringen zijn van de eigenaren zelf. De studie was niet bedoeld om vermindering van symptomen te onderzoeken, dus kan dit niet bevestigen of ontkrachten. Tessa Louwerens, dierenarts en wetenschapsjournalist, geeft een mogelijke verklaring voor het feit dat eigenaren een positief effect beschrijven:²³ in de enquête was het niet verplicht om een allergietest te overleggen. Het is mogelijk dat mensen denken dat ze allergisch zijn voor honden, maar in werkelijkheid allergisch zijn voor iets anders.

Een andere verklaring kan het placebo-effect zijn.²⁴ Hoogleraar gezondheidspsychologie Andrea Evers legt dit uit in een aflevering van het televisieprogramma *De Kennis van Nu* over hypoallergene honden: het geloof dat een bepaalde hond een positief effect heeft op je gezondheid kan een daadwerkelijk effect hebben daarop. In dit geval is dat een placebo-effect, want de vermeende hypoallergene honden scheiden het allergeen wel uit. Ook het negatieve effect kan optreden: een allergie kan versterkt worden (subjectieve en lichamelijke klachten) bij het zien van een hond waarvoor men allergisch denkt te zijn.

Studie kat 2018

In 2018 is er een groot onderzoek gepubliceerd over allergenen bij de kat. Het is een samenvatting van alle wetenschappelijke kennis over het voor de mens belangrijkste allergeen van katten: *Fel d1*.²⁵ In het onderzoek wordt door de wetenschappers benadrukt dat alle katten het eiwit *Fel d1* produceren. De lengte van de vacht maakt geen verschil in de productie van *Fel d1*. Het onderzoek toont bovendien aan dat wassen van de kat maar zeer tijdelijk de hoeveelheid *Fel d1* op de huid verlaagt; binnen twee dagen is de hoeveelheid allergeen weer op het oude niveau. Het wassen van de kat is dus niet zinvol volgens de wetenschappers van dit artikel. In een oudere studie werd al aangetoond dat alle katachtigen *Fel d1* aanmaken en uitscheiden.²⁶

Studie over de Siberische kat

Er is een studie uit 2017 waarin is gekeken naar mutaties in het *Fel d1* bij de Siberische kat. Dit gemuteerde *Fel d1* zou minder allergische reacties oproepen bij mensen.²⁷ In de studie

²³ <http://tessalouwerens.nl/hypoallergene-hond-bestaat-niet/>

²⁴ <https://dekennisvannu.nl/site/media/De-hypoallergene-hond/6083>

²⁵ [An update on molecular cat allergens: Fel d 1 and what else? Chapter 1: Fel d 1, the major cat allergen](#)

²⁶ H. de Groot: 'Allergens from cats and dogs' September 1990

²⁷ [Polymorphism Analysis of Ch1 and Ch2 Genes in the Siberian Cat](#)

wordt aangetoond dat er inderdaad mutaties zijn, maar er wordt ook geschreven dat er meer onderzoek nodig is. Zo is er niet onderzocht hoe mensen op dit gemuteerde *Fel d1* reageren. Er is dus geen bewijs dat er minder allergisch op wordt gereageerd. Geneticus Leslie Lyons geeft in het artikel 'There's no such thing as a hypoallergenic cat' ook aan dat er meer onderzoek nodig is.²⁸

Daarbij moet benadrukt worden dat *Fel d1* slechts één van de stoffen is bij de kat, waarvoor mensen allergisch kunnen zijn.

²⁸<https://www.smithsonianmag.com/science-nature/theres-no-such-thing-hypoallergenic-cat-180968819/>

RASSEN DIE ALS HYPOALLERGEEN BEKEND STAAN

Honden- en kattenrassen die de claim 'hypoallergeen' krijgen, krijgen deze claim meestal omdat ze minder of niet verhareen of omdat ze geen haar hebben. Hieronder een lijst van een aantal zogenaamd hypoallergene rassen.^{29 30 31 32 33}

NB Inmiddels geldt er een fokverbod in Nederland voor katten als de Bambino Sphynx, de Dwelf en vergelijkbare naaktkatten met korte poten en andere schadelijke uiterlijke kenmerken.³⁴

Hondenrassen	Kattenrassen
Afghaanse windhond	Balinees
Basenji	Bengaal
Barbet	Blauwe rus
Bedlington Terriër	Cornish Rex
Bichon Frisé	Devon Rex
Coton de Tulear	Oosters korthaar
Goldendoodle	Siberische kat
Havanezer	Sphynx (naaktkat)
Ierse Water Spaniel	Afgeleiden van Sphynx (naaktkatten) zoals:
Italiaanse Windhond	Don Sphynx
Kerry Blue Terriër	Peterbald
Labradoodle	Bambino Sphynx
Maltezer	Dwelf
Naakthonden zoals: Chinese, Mexicaanse, Peruaanse	Elf
Poedel	Lykoi
Portugese Waterhond	Donskoy
Schnauzer	SphynxieBob
Shih Tzu	Levkoy
Soft Coated Wheaten Terriër	
Yorkshire Terriër	

²⁹ <https://www.hondencentrum.com/artikels/hypoallergene-hondenrassen/>

³⁰ <https://www.dehondenwereld.nl/10-populaire-hypoallergene-honden/>

³¹ <https://gelukkighonden.nl/hypoallergene-hondenrassen>

³² <https://www.jewel-bengals.be/info-bengaal/kattenallergie-bengaal-allergisch-katten.html>

³³ <http://newsmonkey.be/article/10256>

³⁴ <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/honden-en-katten/huisdieren-fokken>

NADELIGE GEVOLGEN VOOR HET DIER

De onterechte claim dat dieren hypoallergeen zijn, heeft niet alleen effect op de gezondheid van mensen, maar ook nadelige gevolgen voor de dieren zelf. In dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op die nadelen.

Eerst worden de fysieke gevolgen voor het dier besproken. De afwezigheid van haar en functionele snorharen heeft grote nadelen. Een bepaalde mutatie van het gen dat kaalheid veroorzaakt kan leiden tot een onvolledig dan wel kwetsbare gebit. Honden die niet of minder verharen worden belemmerd door een overmaat aan haar.

Vervolgens wordt omschreven dat dieren kunnen lijden onder de maatregelen die mensen nemen als een hond of kat na de aanschaf toch niet hypoallergeen blijkt te zijn.

Ten slotte wordt ook de inteelt benoemd die ten grondslag ligt aan het ontstaan en voortbestaan van de vermeende hypoallergene rassen. De hoge mate van inteelt gaat vaak gepaard met ernstige erfelijke aandoeningen.

Als voorbeeld wordt er een apart stukje aan de Labradoodle gewijd, omdat deze hond zeer veelvuldig ter sprake komt op internet als 'hypoallergeen'.

Nadelen van de afwezigheid van haar en functionele snorharen

Haarloze dieren hebben geen vacht en geen (functionele) snorharen en tastharen. Vacht heeft een beschermende functie voor de huid, en tast- en snorharen zijn belangrijke organen voor communicatie en zintuigelijke waarneming. Het wegfokken van haar is bovendien een aantasting van de integriteit (of heelheid) van het dier, zoals omschreven in *artikel 1.3 Wet dieren*.³⁵ Deskundigen van de Universiteit Utrecht leggen in een rapport duidelijk uit waarom kaalheid bij katten schadelijk is voor de dieren.³⁶ Op basis van dit rapport is inmiddels voor een aantal rassen een fokverbod ingesteld.³⁷

Dwelf: naaktkat met korte poten en naar achter gekrulde oren.

³⁵ Artikel 1.3 Wet dieren

³⁶ Deskundigenverklaring Universiteit Utrecht

³⁷ <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/honden-en-katten/huisdieren-fokken>

Kaalheid bij de kat

Door de kaalheid kan de kat niet zomaar naar buiten, de huid raakt snel beschadigd en zonnebrand is een groot risico – met de daarbij behorende verhoogde risico's op huidkanker.³⁸ In de winter lijdt de kale kat door het ontbreken van een vacht vaak kou. Verder hebben veel naaktkatten last van gistinfecties op de huid en zijn ze gevoeliger voor het ontwikkelen van een oorontsteking.³⁹

Ontbreken van snorharen en tastharen

Katten hebben snorharen en tastharen. Tastharen zitten rond de ogen en de oren, en bij de poten. Snorharen en tastharen spelen een grote rol bij de zintuiglijke waarneming. De naaktkat heeft noch snorharen, noch tastharen. Hierdoor ontbreekt een essentieel deel van de zintuiglijke waarneming. Door het fokken op haarloosheid is de kat dus een belangrijk zintuig ontnomen.

De gebrekkige zintuiglijke waarneming maakt dat de kat erg beperkt is in zijn bewegingen en minder goed in staat is om te spelen. Ook is de kat sociaal gehandicapt: snorharen maken deel uit van de lichaamstaal tussen katten. Naakte katten ervaren hierdoor ongerief, ongemak en onzekerheid. In de deskundigenverklaring⁴⁰ van de faculteit Diergeneeskunde wordt bevestigd dat snorharen een vitaal onderdeel vormen van de zintuiglijke waarneming van een kat.

Deze problemen worden met name aangetroffen bij de Sphynx en afgeleiden van dit ras, zoals de Bambino Sphynx en de Dwelf. Maar ook Rexkatten, zoals de Devon Rex en de Cornish Rex, missen vaak snorharen of hebben snorharen die zijn afgebroken (en derhalve niet functioneel).

Gistinfecties bij Sphynx en Rexkatten

De afwezigheid van de beschermende vacht zorgt er bij katten voor dat ze vaker gistinfecties op de huid hebben. Bovendien zijn deze katten gevoeliger voor het ontwikkelen van een (pijnlijke) oorontsteking met dezelfde gist (Malassezia). Infecties met gisten hebben een vette huid tot gevolg en kunnen jeuk veroorzaken. Deskundigen van de Universiteit Utrecht verklaren dat dit probleem zowel bij Sphynxen als bij Rexkatten regelmatig voorkomt.⁴¹

Kaalheid bij de hond

Honden zonder een beschermende vacht kunnen niet zomaar in de zon lopen. Hun huid raakt sneller beschadigd bij spel en bij het rennen door de bosjes.⁴² Fokkers waarschuwen voor de gevoeligheid van de naakte huid en zien vaak huidontstekingen ontstaan, die puistjes worden genoemd.⁴³ Ook de rasverenigingen waarschuwen voor de gevoelige huid.^{44 45}

³⁸ <https://www.mcvoordieren.nl/plaveiselcelcarcinoom-bij-de-kat>

³⁹ S.E.QAhman et al april 2009. Cutaneous carriage of Malassezia species in healthy and seborrheic Sphynx cats and a comparison to carriage in Devon Rex cats

⁴⁰ https://www.raskattenwijzer.nl/sites/raskattenwijzer.nl/files/field/attachment/deskundigenverklaring_mutan_tenfokkerij_designerbreed_bambino_sphynx_en_andere_designs_uu_faculteit_diergeneeskunde.pdf#overlay-context=stop-fokkers-designercats

⁴¹ Deskundigenverklaring universiteit Utrecht

⁴² <https://www.pekingees-en-dwergspanielclub.nl/onze-rassen/chinese-naakthond/>

⁴³ <http://jollyblaze.cheeseheadz.net/nederlands/honden%20trainen/wat%20je%20moet%20weten/verzorging/honden%20zonder%20haar/honden%20zonder%20haar.htm>

⁴⁴ <https://www.pekingees-en-dwergspanielclub.nl/onze-rassen/peruaanse-naakthond/>

De Chinese naakthond verbrandt gemakkelijk in de zon en heeft genetisch een zeer slecht gebit.

Onvolledig en kwetsbaar gebit

Naakthonden, zowel de Chinese als de Mexicaanse en de Peruaanse naakthond, hebben op jonge leeftijd vaak al een slecht gebit.^{46 47} Het afwijkende gebit wordt veroorzaakt door een mutatie van het FOXI3 gen, hetzelfde gen dat verantwoordelijk is voor de afwezigheid van haar.⁴⁸ Er wordt dus bewust op gefokt. Fokkers zijn op de hoogte van het probleem van het slechte gebit en benoemen dit ook. Tandenvallen groeien scheef, of vallen uit. Fokkers waarschuwen geen fanatieke trekspelletjes te doen met naakthonden omdat hun tanden sneller breken of zo maar uitvallen.^{49 50}

Belemmerend haar

Buiten de naakthonden zijn er nóg enkele vermeende hypoallergene hondenrassen: het gaat om honden die niet of minder verharen. Deze honden hebben over het algemeen vrij lang haar. Doordat de vacht van dit type hond niet of nauwelijks verhaart, is er veel verzorging nodig. Er ontstaan gemakkelijk klitten, vooral in de oksels, tussen de tenen en onder de oren. Bovendien blijft er gemakkelijk urine en ontlasting in de lange haren onder de staart hangen. Dit is erg onhygiënisch en kan leiden tot ontstekingen. De lange haren zijn ook een belemmering bij het spelen, zeker als de haren ook voor de ogen hangen.

Vachtverzorging

Voor veel van de honden die minder of niet verharen geldt dat de vacht intensief verzorgd moeten worden.^{51 52} Fokkers adviseren om wekelijks te borstelen, en geven aan dat dit wel anderhalf uur in beslag neemt.^{53 54} Het advies van de Europese Labradoodleclub is om de

⁴⁵ http://www.naakthonden.nl/Peruaanse_Naakthond/?id=Verzorging

⁴⁶ <https://www.huacaviringo.com/artikelen/gebit/>

⁴⁷ <https://www.houdenvanhonden.nl/hondenrassen/alle-rassen/fci-groep-9/chinese-naakthond/>

⁴⁸ <http://www.scln.ch/files/FOXI3.pdf>

⁴⁹ <http://jollyblaze.cheeseheadz.net/nederlands/honden%20trainen/wat%20je%20moet%20weten/verzorging/honden%20zonder%20haar/honden%20zonder%20haar.htm>

⁵⁰ <https://www.huacaviringo.com/artikelen/gebit/>

⁵¹ <https://www.doggo.nl/artikelen/verzorging-van-een-hond/10-tips-om-zelf-de-vacht-van-je-hond-te-verzorgen/>

⁵² <http://www.jodeyshome.nl/verzorging.htm>

⁵³ <http://www.labradoodlepups.nl/nl/faq-veelgestelde-vragen.html>

honden 1 á 2 keer per maand grondig te ontklitten.⁵⁵ Voor een hond is het waarschijnlijk geen pretje om anderhalf uur stil te moeten staan en het kammen en borstelen te ondergaan. Dit is tegennatuurlijk. Voor veel van deze rassen geldt dat een trimsalonbezoek heel regelmatig nodig is ondanks goede vachtverzorging. Voor poedels wordt 4 tot 8 keer per jaar aangegeven, voor Malthezers en Shih Tzu's 4 tot 6 keer per jaar.⁵⁶ Dit betekent weer een aantal uren stilstaan op een trimtafel.

Haar voor de ogen

Bij een aantal 'hypoallergene' hondenrassen verharen de honden niet of minder, en hebben ze vrij lang haar, ook op hun kop en rondom hun ogen. Als dit haar te lang wordt, belemmert het zicht. We zien dit onder meer bij de Poedel, de Afghaanse Windhond, de Barbet, de Yorkshire Terriër, de Lhaso Apso, de Labradoodle, de Coton du Tulair en de Shih-Tzu.^{57 58 59 60}

Sommige eigenaren lossen dit op door elastiekjes in het haar te doen. Elastiekjes kunnen erg strak zitten en ook klitten veroorzaken.⁶¹

Haar voor de ogen; boven links Labradoodle, rechts Barbet;
onder links Shih Tzu, rechts Coton du Tulair.

⁵⁴ <https://www.doggo.nl/artikelen/verzorging-van-een-hond/vachtverzorging-labradoodles-en-waterhonden/>

⁵⁵ <https://alaeu.com/vachtverzorging/>

⁵⁶ <https://www.doamsterdam.nl/hond/ik-heb-een-hond/hondentrimsalon/>

⁵⁷ <https://www.hondenforum.nl/plaza/viewtopic.php?f=2&t=87023>

⁵⁸ <https://www.startpagina.nl/v/dieren/huisdieren/vraag/262192/haren-ogen-shih-tszu-knippen/>

⁵⁹ https://forum.viva.nl/thuis/hond-last-van-haar-voor-zijn-ogen/list_messages/68640

⁶⁰ <http://www.jodeyshome.nl/verzorging.htm>

⁶¹ <http://www.jodeyshome.nl/verzorging.htm>

Uithuisplaatsing en andere maatregelen

Naast de hierboven genoemde gezondheids- en welzijnsproblemen, kampen deze dieren met nog andere problemen: eenmaal aangeschafte dieren moeten vaak op advies van de arts weer uit huis vanwege de allergie van hun baas.⁶² In de asielen zitten veel dieren die om deze reden zijn weggedaan.^{63 64 65} Tijdelijk het huisdier elders plaatsen is geen oplossing, want de allergenen zijn pas na maanden uit huis verdwenen.

Er zijn echter ook andere maatregelen die mensen nemen in plaats van het uit huis plaatsen van het dier. De adviezen hiertoe worden gegeven op diverse internetpagina's. Zo worden de dieren vaker gewassen en geborsteld dan strikt noodzakelijk voor het dier.^{66 67} Zoals al eerder genoemd en onderzocht is het niet zinvol om het dier vaker te wassen om allergenen te verwijderen. Sommige mensen volgen het advies op om de dieren voortaan buiten te houden of afgezonderd in aparte ruimtes te plaatsen.^{68 69} Daarnaast worden dieren minder aangeraakt en geaaid.

Geen van bovengenoemde 'oplossingen' is in het belang van het dier zelf.

Inteelt en erfelijke aandoeningen

Haarloosheid is in feite een erfelijke aandoening. In de jaren zeventig is veel moeite gedaan om haarloze katten te fokken door te selecteren op deze erfelijke aandoening. Omdat de nakomelingen niet levensvatbaar waren (een duidelijk signaal van een ongewenste erfelijke eigenschap) duurde het zo'n dertig jaar voordat dat lukte.⁷⁰ Ook bij honden is haarloosheid niet zonder problemen. Zoals al genoemd, gaat haarloosheid gepaard met een zeer slecht gebit.

Om tot specifieke honden- en kattenrassen te komen wordt gefokt volgens het principe van raszuiverheid. Er is een beperkt aantal stamouders en daarmee wordt een ras opgebouwd.⁷¹ Bij de Sphynx bijvoorbeeld is het aantal stamouders vijf. Dat is een zeer kleine genetische basis. Deze smalle genetische basis zorgt ervoor dat de Sphynx kampt met een aantal erfelijke afwijkingen zoals hartfalen en de hartafwijking mitralisklepmalformatie.^{72 73}

Inteelt leidt tot afname van vitaliteit van de dieren. Dieren sterven jonger, worden vaker ziek, krijgen kleinere nesten of verliezen hun libido. Met andere woorden: de vruchtbaarheid neemt af.⁷⁴ Het percentage erfelijke aandoeningen in rassen is mede afhankelijk van de mate van inteelt. Het gaat in veel gevallen om een hoog percentage. Vele

⁶² <https://www.nhg.org/standaarden/volledig/nhg-standaard-allergische-en-niet-allergische-rhinitis#idp19316112>

⁶³ <https://www.dierenbescherming.nl/dierenasiel/dierenasiel-de-kuipershoek/dierenopvang/asiel-dieren/katten/dier/139532>

⁶⁴ <https://www.dierenasielgoes.nl/modules/smartsection/item.php?itemid=11>

⁶⁵ <https://verhuisdieren.nl/>

⁶⁶ <https://allesoverallergie.nl/allergieen/huisdierenallergie>

⁶⁷ <https://www.luchtreinigeradvies.com/info/hondenallergie/>

⁶⁸ <https://www.luchtreinigeradvies.com/info/hondenallergie/>

⁶⁹ <https://mens-en-gezondheid.infonu.nl/aandoeningen/188095-hondenallergie-symptomen-door-huidschilfers-van-hond.html>

⁷⁰ Encyclopedia of Cat Breeds J.A Helgren

⁷¹ <http://www.gencouns.nl/artikelen/2011%20Fokkerij%20en%20selectie.pdf>

⁷² <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1760273412001038?via%3Dihub>

⁷³ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22412161>

⁷⁴ <http://www.gencouns.nl/artikelen/2004%20LP%20Inteelt.pdf>

van de hier genoemde rassen hebben te kampen met een groot aantal erfelijke aandoeningen.^{75 76}

Voorbeeld Labradoodle: verergering van inteelt

De Labradoodle is van origine een kruising tussen de Poedel en de Labrador. Het kruisen van twee sterk verschillende rashonden geeft in principe een grote genetische diversiteit. De eerste generatie Labradoodles, niet-raszuivere honden dus, is genetisch gezien juist erg gezond.

De eerste kruising vond plaats in 1989 in een poging een hulphond te creëren met hypoallergene eigenschappen.⁷⁷ De pups van de eerste generatie, die worden genoemd, zijn qua vacht heel divers: sommige pups verharen, andere verharen niet. Om een hond te creëren die niet verhaart, werden de eerste-generatiepups teruggekruist met de Poedel. De nakomelingen uit die kruising verharen niet meer. Men ging verder met het ontwikkelen van deze hond en kruiste nog enkele andere (vermeend hypoallergene) rassen in volgens een 'geheim recept'. Op dit moment zijn er veel fokkers die met specifieke lijnen en families fokken, om het 'ras' zuiver maken. Juist dit is het recept voor inteelt. Ook de castratieplicht (zie volgende alinea) werkt inteelt in de hand.

Ziektes die nu al genoemd worden op de websites van rasverenigingen zijn onder andere: allergie (dus de honden zijn zelf vaak allergisch), elleboogdysplasie, heupdysplasie, patella luxatie, epilepsie, oogziekten, oorontstekingen en de ziekte van Addison.⁷⁸ Door van een gezonde kruising een ras te maken en binnen een kleine genetische basis door te fokken, heeft de mens de gezondheid van de honden in korte tijd sterk benadeeld.

Castratieplicht

Bij de aankoop van een Labradoodle is men meestal verplicht in het koopcontract een verklaring te ondertekenen dat de hond gecastreerd moet worden.⁷⁹ Fokkers en rasverenigingen geven drogredenen^{80 81 82} voor de castratieplicht, zoals het beschermen van de hypoallergene lijnen en het voorkomen van het doorfokken van het ras. In feite is het meer voor de hand liggend dat de eigen handel beschermd wordt. Er is in ieder geval geen medische reden om specifiek deze honden te castreren. Consumenten worden dus verkeerd voorgelicht. Een enorm nadeel van de castratieplicht is dat er steeds minder honden in de populatie overblijven om mee te fokken. Dit werkt de toename van inteelt in de hand – terwijl er al een hoge mate van inteelt is. Dit heeft grote risico's voor de gezondheid van de hondenpopulatie.

"Omdat de Australian Labradoodle een ras in opbouw is worden pups momenteel wereldwijd op jonge leeftijd (ca 7 tot 8 weken oud) gecastreerd of gesteriliseerd. Dit is op dit moment de enige manier om gecontroleerd te blijven fokken en er voor te zorgen dat de specifieke kenmerken zoals de allergievriendelijkheid behouden blijven. Er bestaan verschillende meningen over de castratie/sterilisatie op jonge leeftijd, maar de pups herstellen zeer snel en er wordt voorkomen dat er door doorfokken problemen in het ras ontstaan."

⁷⁵ <https://www.rashondenwijzer.nl/rashondenoverzicht>

⁷⁶ <https://www.rashondengids.nl/723/informatie-per-ras>

⁷⁷ <http://www.labradoodle-site.nl/puppies/labradoodle-origineel-f1-f2-f3>

⁷⁸ <https://alaeu.com/aandoeningen-bij-honden/>

⁷⁹ <https://alaeu.com/de-australian-labradoodle/>

⁸⁰ <http://www.labradoodlepups.nl/nl/faq-veelgestelde-vragen.html>

⁸¹ <https://alaeu.com/fokregels/>

⁸² <https://dehoopdoodles.nl/informatie-australian-labradoodle-pup>

Er is geen enkel wetenschappelijk bewijs voor het feit dat honden en katten die als 'hypoallergeen' bestempeld worden ook daadwerkelijk hypoallergeen zijn voor mensen. De vermeende hypoallergene dieren verspreiden net zoveel allergeen – of zelfs meer – in de omgeving als niet-hypoallergene huisdieren.

Huisdieren die als 'hypoallergeen' bestempeld worden, kampen zelf met forse gezondheidsproblematiek en welzijnsaantasting. Ze ontberen een vacht en/of snorharen, óf ze hebben een vacht waarvan ze hinder ondervinden en die extra verzorging vergt. Naakthonden hebben een zwak gebit, en zowel naakthonden als naaktkatten hebben vaak huidproblemen. Bovendien zijn deze rassen tot stand gekomen met een sterke mate van inteelt. Dit leidt tot een toename van erfelijke aandoeningen en heeft zieke dieren tot gevolg.

Een ander probleem is dat aangeschafte 'hypoallergene' dieren regelmatig het huis weer uit moeten als blijkt dat men toch allergisch voor ze is. Ze komen op Marktplaats of in het asiel terecht. Als mensen het advies van de arts niet opvolgen, kan het zijn dat ze zelf ernstige gezondheidsproblemen oplopen, zoals (vergering van hun) astma of andere luchtwegklachten. Ook komt het voor dat dieren bij de eigenaar in bezit blijven, maar in hun welzijn worden aangetast doordat ze bijvoorbeeld buitensporig vaak gewassen worden, of buiten moeten leven om de allergische klachten bij hun baas te verminderen.

We moeten concluderen dat het stempel 'hypoallergeen' voor dieren slechts negatieve gevolgen heeft.